

slezskostravské. noviny

měsíčník pro obyvatele obvodu Slezská Ostrava | ročník XVI | leden 2009 | zdarma

**Rozhovor
s Alešem Zedníkem**

strana 3

**Škola má novou
tělocvičnu**

strana 4

**Jak se slavil Nový
rok ve Slezsku?**

strana 5

**Komiks: Zrození
řeky Ostravice**

strana 7

**Heřmanice mají
mistryni světa**

strana 8

PF 2009

KRESBA: VÁCLAV ŠÍPOŠ

slovo starosty

Jak ten čas letí

Jako kluk jsem si neuměl představit, že někdy nastane rok 2000. V knihách a filmech bylo toto datum spojováno se science fiction, tedy s dobou plnou neuvěřitelných událostí, kdy třeba zmáčkne knoflík a okamžitě se ocitneme na Marsu nebo místo svíčkové spolkneme nějaký „amaroun“ a budeme po obědě. Neuměl jsem si tehdy představit ani to, že jednou budu i já budu patřit k „sátníkům“. Dnes je to, bohužel, realita, a co víc, od magického roku 2000 už uběhlo dalších osm let. Ani nevím, kam se všechny ty roky poděly. Možná i proto si stále více a intenzivněji uvědomuji,

jak strašně všechno letí a jak důležité je v této hektické době zachovat si duševní pohodu a zkusit se občas podívat na svět očima dítěte. Stále častěji si také uvědomuji, že většina z nás se už nedokáže ani usmát. Rozčiluje se kvůli úplným maličkostem a sžírá se závistí, že ten náfuška souseď si zase koupil poslední model BMW a bývalý spolužák se právě vrátil s o dvacet let mladší milenkou z vánočního pobytu na Kanárech, zatímco my pořád jezdíme omláčenou Škodou 105 a na dovolené jsme byli naposledy v pětadesátém u Balatonu. Nemám rád novoroční předsevzetí, protože se většinou scvrknou na dobu, ne delší než týden. Přesto si dovoluji, vážně a milí spoluobčané Slezské Ostravy,

jedno takové vyslovit. Zkusme se v tom letošním roce na sebe více usmívat, zkusme si občas hezky popovídat a počkejme si na to, co se stane, až té věčně našťavané prodavačce, která se na nás pokaždé v samošce u pokladny mračí, řekneme: „No, vám to dnes sluší!“ Jsem přesvědčen, že ona prodavačka se změní jako mávnutím proutku ve vílu, která nám už každé další nakupování zpříjemní svým úsměvem. Dejme si tedy výjimečně předsevzetí, že se alespoň občas staneme takovým kouzelným proutkem my sami. Jsem si jist, že pokud se nám to podaří, bude ten letošní rok s devítkou na konci radostný pro nás všechny na Slezsku.

Ing. Antonín Maštaliř, starosta

Starosta ocenil přes padesát občanů

SLEZSKÁ OSTRAVA/ Přes pět desítek občanů, kteří se významnou měrou podíleli v loňském roce na rozvoji či propagaci městského obvodu v různých oblastech veřejného života, ocenil 11. prosince starosta Antonín Maštaliř.

V nádherných prostorách obřadní síně slezskostravské radnice jim veřejně poděkoval a věnoval jim kromě pamětního listu a medaile také menší finanční dar. Mezi oceněnými byli například zástupci policistů, kteří se podíleli na zvyšování bezpečnosti občanů a ochraně veřejného pořádku, hasiči, nebo ti, kteří mají nemalý podíl na rozvoji kulturního a sportovního dění ve Slezské Ostravě. Nechyběli ani ti, kteří věnují svůj volný čas mládeži, nebo lidem žijícím ve znevýhodněném sociálním prostředí. Za všechny jmenujme například Mgr. Martina Gospoše, kterému starosta poděkoval za vzornou reprezen-

taci města na nedávných světových hasičských hrách v Liverpoolu, nebo Jaroslavu Krátkému, mladému ornitologovi, který se věnuje záchraně ledňáčků říčních. Předvánoční atmosféru slavnostního odpoledne umocnily skladby, které na

varhany zahrála Mgr. Lucie Gospošová. I ona získala ocenění za vzornou reprezentaci městského obvodu v mezinárodní soutěži mladých varhaníků. „Jsem rád, že vám všem mohu alespoň touto formou poděkovat, protože si práce vás všech nesmírně vážím,“ řekl starosta. (sy)

ZASLOUŽENĚ. Z rukou starosty Slezské Ostravy Ing. Antonína Maštaliře převzalo přes pět desítek občanů ocenění za svou práci pro městský obvod. FOTO: MARIE STYPKOVÁ

Ostrava získala jeden a půl miliardy

OSTRAVA / Ostrava uspěla v soutěži mezi pěti moravskoslezskými městy a může tak do roku 2013 využít při svých projektech prostřednictvím Regionálního operačního programu Moravskoslezsko jeden a půl miliardy korun. Město peníze získalo také proto, že úředníci magistrátu vypracovali Integrovaný plán rozvoje města. Ten pod názvem Ostrava - magnet regionu schválili ostravští zastupitelé v červnu letošního roku. Město tak z evropských peněz částečně zaplatí infrastrukturu v Nové Karolině, opraví budovy Ústředna a Elektrocentrála, revitalizuje řeku Ostravici a vybuduje kolem ní cyklostezky. Podpoří také ostravskou ZOO a Slezskostravský hrad. (sy)

Obyvatelé přibývají

OSTRAVA / V Ostravě bydlí o téměř deset tisíc lidí více než loni. Podle statistiky žije v ostravských čtvrtích 316 700 obyvatel. Loni jich bylo na úřadech přihlášeno 308 104. Nejlidnatějším městským obvodem je Ostrava-Jih, kde bylo registrováno 116 661 obyvatel. V Porubě žije v současnosti 71 539 obyvatel, v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz 42 502 obyvatel. V tomto údaji jsou započítáni i cizinci, kteří mají hlášený pobyt na území města. Ostrava eviduje 306 358 občanů České republiky. (red)

Na Slezské bude zřejmě levnější voda

OSTRAVA / Obyvatelé Slezské Ostravy, kteří žijí v domech společnosti RPG Real Estate, by měli v příštím roce platit za vodu o sedm korun méně. Pokud město převezme od RPG RE vodovodní a kanalizační řady, bude tisícovka domácností v bývalé hornické kolonii platit 56 korun oproti letošním 63 korunám za metr krychlový vody. Cena vody v Ostravě by se tím po dvou letech sjednotila ve všech městských obvodech. (red)

zamyšlení

Jako malá jsem...

Jako malá jsem nikdy moc nechápala, proč by měl být poslední den v roce až takový veselý a radostný. Vždyť něco nenávratně končí a konce s sebou přináší všechny spíše smutek než nějaké veselí a smích a oslavy a všechno to další, co k oslavám něčeho radostného patří. A přiznám se, že ve chvílích, kdy jsme si doma všichni přáli do dalšího roku vše jen dobré, připíjeli si na zdraví a štěstí a na lásku, a venku po chvíli vzlétaly k nebi různé rajce, ve kterých se obdarováváme a byli jsme obdarováni. Vcházíme do dalšího údobí života jakoby očistiště od všeho nedobrého, co se dělo předtím. A dáváme si předsevzetí, jak dobře si povedeme dál. A nikdo nikdy nevíme, co vlastně dál bude. A jestli vůbec ještě nějaké „další“ bude. A když ano, tak co to vlastně bude a co nám osobně to všechno přinese.

Přála bych nám všem, aby naše očekávání toho, co bude, nebylo tíživé a úzkostné, aby nepřinášelo jen smutek, a už vůbec ne slzy, ale abychom se dokázali na to všechno těšit a někde v hloubi srdcí se radovat, že tady jsme. Protože život je krásný, ať chceme nebo ne...
PhDr. Miriam Prokešová

**Vážený občané,
své postřehy,
náměty a příběhy
nám můžete napsat
na mailovou adresu:
redaktor@slezska.cz**

**O dění ve Slezské
Ostravě se dočtete
také na našich
webových stránkách
www.slezska.cz**

Slezská má dominantu s nejvýše položenými byty

OSTRAVA/ Nový bytový komplex Atrium Slezská byl otevřen nad fotbalovým stadionem Bazaly 27. listopadu. Většina z celkem 123 bytů, které jsou nejvýše položenými v Ostravě, už má své majitele.

„Zbývají zhruba dvě desítky volných bytových jednotek, které by mohly být obsazeny do června příštího roku,“ řekl předseda představenstva developerské společnosti Byty Slezská Pavel Švidernoch. Ceny bytů se pohybují v rozmezí od 1,6 do osmi milionů korun. Obytný komplex vznikl v místě bývalé ruiny opuštěné univerzitní budovy za zhruba devatenáct měsíců. Náklady na jeho vybudování přišly přibližně na 350 milionů korun. Atrium Slezská patří za posledních deset let k největším bytovým projektům v Ostravě a okolí. Podle Švidernocha hrálo v ceně bytů roli například jejich umístění podle světových stran, ale i patro, v němž se nacházejí. Ceny tak byly od 32 tisíc korun po 45 tisíc korun za metr čtve-

reční, do ceny už bylo zahrnuto i parkovací stání. V uzavřeném komplexu domů, v jehož vnitřní části je malé dětské hřiště a oddechová zóna, jsou byty od 1+kk až po 4+1 do velikosti 151 metrů čtverečních.

„Zahájení se podařilo načasovat do velmi slušného období, a to například i ve vztahu na investici do Hyundai, s ohledem na to byl velmi živý zájem o bydlení v této lokalitě,“ dodal Švidernoch. Podle něj se velmi rychle obsadily hlavně menší byty, které byly pro kupující finančně mnohem lépe dostupné.

Švidernoch se domnívá, že ve městě byl „hlad“ po novém a kvalitnějším bydlení, a neobává se, že by stávající finanční krize mohla nějak výrazně ovlivnit rozprodeje zbývajících bytů. Stavební boom trvá na severu Moravy zhruba od roku 2006, kdy vláda potvrdila vstup automobilky Hyundai. V samotném centru Ostravy nyní stavebníci dokončují například bytový dům Améba vedle Nové radnice. Kvůli finanční krizi se naopak dočasně zastavila výstavba bytů na Nové Karolině.

Marie Stypková

DOMINANTA. Slavnostního otevření bytového komplexu Atrium Slezská se zúčastnili i zástupci slezskoostravské radnice. Druhý zleva starosta obvodu Antonín Maštálř. **FOTO/ MARIE STYPKOVÁ**

Senioři si zaplesali

MICHÁLKOVICE/ Ples pro seniory se konal 27. listopadu v Kulturním domě Michálkovic. Akci uspořádal už podruhé odbor sociálních věcí městského obvodu Slezská Ostrava za finanční podpory Nadace OKD.

Ta v rámci grantového řízení v programu s názvem Pro radost a vzdělání poskytla městskému obvodu nadační příspěvek na realizaci kulturních a společenských akcí pro seniory.

Ples navštívilo celkem 115 občanů, a to především z Domu s pečovatelskou službou (DPS) Hladnovská, Muglinov, Heřmanická a Slezská Ostrava, ale také z Domova přístav, který je součástí Armády spásy, a z Klubu důchodců městského obvodu Slezská Ostrava.

Ples zahájil místostarosta obvodu Radim Šlachta, který mezi seniory zavítal spolu s místostarostkou Hanou Herákovou, vedoucím odboru sociálních věcí Zdeňkem Matýskem a členy sociální komise. Babičky i dědečkové si rozhodně přišli na své, protože v bohatém programu vystoupil soubor lidových písní a tanců Hlubina, taneční pár z Akcentu Ostrava, nechybělo ani travestiti show – Divoké kočky. O hudbu a průvodní slovo se postaral Zdeněk Krásný s kapelou. „Z finančních příspěvků poskytnutých sponzory bylo pořízeno a účastníkům plesu prostřednictvím losovacích lístků v tombole předáno celkem devětačtyřicet darů,“ prozradil vedoucí odboru sociálních věcí Mgr. Zdeněk Matýsek, který chce touto cestou poděkovat všem zaměstnancům oddělení za úspěšnou realizaci akce. **(sy)**

Auditoři se sešli na radnici

SLEZSKÁ OSTRAVA/ Na pracovní setkání interních auditorů z Moravskoslezského kraje, které se uskutečnilo v polovině listopadu v budově slezskoostravské radnice, přijel také zástupce ministerstva financí Josef Včelák a ředitel Českého institutu interních auditorů.

„Pokud jde o vnitřní audit, jednoduše řečeno přezkoumává a vyhodnocuje operace a vnitřní kontrolní systém. Protože se chystá novela zákona o finanční kontrole z roku 2001, sešli jsme se tady, abychom prodiskutovali některé jednotlivosti,“ řekla vedoucí útvaru interního auditu ÚMOB Slezská Ostrava Ing. Jiřina Halamčáková a dodala, že touto novelou by se měl celý systém kontroly zpřehlednit. „To, že nás pan ředitel poctil svou návštěvou, velmi vítáme i proto, že budeme mít možnost podílet se na nové podobě systému,“ uzavřela Jiřina Halamčáková.

SENIORI. Ples seniorů, který se konal koncem listopadu v Kulturním domě v Michálkovicích, se vydařil. **FOTO/ LUBOMÍR ČASNOCHA**

Zastupitelstvo schválilo rozpočet pro rok 2009

Rozpočet je sestaven v souladu s obecně závaznou vyhláškou města Ostravy č. 11/2000 - Statut města Ostravy, v platném znění, dle platné metodiky sestavování návrhu rozpočtu pro rok 2009 schválené Zastupitelstvem města Ostravy usnesením č. 1419/21 ze dne 29. 10. 2008 a v souladu se Směrnicí pro nakládání s finančními prostředky, evidenci majetku a postupy v účetnictví.

K sestavení rozpočtu pro rok 2009 byly použity návrhy a podklady jednotlivých odborů a bylo přihlédnuto k předpokládanému výsledku hospodaření dosaženého v roce 2008. Vycházelo se ze schváleného rozpočtu roku 2008. Rozpočet příjmů – celkové zdroje (238.255 tis. Kč) a výdajů (238.255 tis. Kč) je sestaven jako vyrovnaný (z toho financování+ 15.700 tis. Kč). Do tohoto financování se promítá umořovací fond ve smyslu OZV č. 11/2000 Statutu města Ostrava, článku 9, odst. 16. ve výši 2.300 tis. Kč. Tento fond slouží k uhrazení poskytnutých náhradových finančních výpomocí, půjček a úvěrů, jejichž jednorázová splatnost je delší než dva roky. Umořovací fond je každoročně až do doby jednorázové splatnosti doplňován částkou rovnající se ročnímu podílu splátky. Ke dni splatnosti musí umořovací fond obsahovat plnou výši splátky. Rovněž do financování se promítá zapojený předpokládaný přebytek z roku 2008 ve výši 18.000 tis. Kč.

Celkové příjmy roku 2009 jsou cca o 28 mil. Kč vyšší než v roce 2008. Toto zvýšení je především u přijatých dotací, a to u investiční dotace z města Ostravy (převod nevyčerpaných dotací z roku 2008 u investičních akcí, které budou pokračovat i v roce 2009, nám město zapojilo do rozpočtu částku 31.860 tis. Kč). Vlastní příjmy jsou o cca 12 mil. Kč vyšší, počítáme v tomto návrhu rozpočtu s příjmy z prodeje nemovitostí a s vyššími poplatky za ukládání odpadu. Přebytek z roku 2008 předpokládáme ve výši 18 mil. Kč, který zapojujeme, a je nižší umořovací fond, pouze 2,3 mil. Kč.

Z důvodů nevyjasněných vztahů ke státnímu rozpočtu, týkajících se výdajů na sociální dávky, je rozpočet cca o 40

mil. Kč nižší na položce neinvestiční přijaté dotace ústřední úrovně a zároveň nižší na položce výdajové - sociální dávky.

Ve výdajích je rozpočet konstruován tak, aby byla zajištěna vyrovnaná bilance příjmů, výdajů a financování městského obvodu. V porovnání s rozpočtem roku 2008 jsou výdaje rovněž vyšší, a to cca o 30 mil. Kč. Na položce rezervy je ponecháno cca 5,5 mil. Kč. Se zapojením finanční částky z této rezervy je počítáno pro realizaci výměny oken bytových domů a pro pokrytí základních požadavků jednotlivých odborů pro zabezpečení jejich činnosti. Všechny odbory mají nárůst na výdajových položkách, a to zejména z důvodu navýšení cen služeb, energií a dalších.

V rámci našeho rozpočtu jsou financovány i naše příspěvkové organizace - ZŠ a MŠ. Tak jako v roce 2008 je i v letošním roce pro každou příspěvkovou organizaci stanoven příspěvek a rovněž závazný ukazatel (částka na energie - teplo, plyn, voda, el. energie, odpisy a plavecký výcvik), který organizace nesmí překročit. Celková částka příspěvku činí cca 16,3 mil. Kč. Došlo k navýšení finančních prostředků cca o 1,3 mil. Kč zejména z důvodu navýšení odpisů majetku a jejich odvodu. Rozpočet příspěvkovým organizacím byl stanoven z několika hledisek - podle počtu dětí a žáků, m2 úklidové plochy, velikosti pozemku na údržbu (včetně kácení stromů a odklizení sněhu z přístupových cest), režijních nákladů na stravování dětí a žáků, stavu nemovitostí vzhledem k nutným opravám, vyhodnocení prověrek BOZP, požadavků Krajské hygienické stanice, a rovněž v souvislosti s finančními prostředky v rezervním a investičním fondu a výsledky hospodaření za období leden - září 2008.

Návrh rozpočtu byl vyvěšen na úřední desce od 2. 12. 2008 do 18. 12. 2008 a schválený rozpočet naleznete na naší internetové adrese www.slezska.cz.

Ing. Jiřina Gálíková
vedoucí odboru financí a rozpočtu
finanční výbor

Řeka Ostravice se stane oázou pro lidi

SLEZSKÁ OSTRAVA/ V minulém čísle Slezskoostravských novin jsme Vám přiblížili záměry, které se týkají humanizace řeky Ostravice. Dnes vám přinášíme doplnění celého záměru.

Jak jsme již uvedli, účastníci nedávného společného zasedání obou komisí - komise životního prostředí a komise pro ekonomický rozvoj - se usnesli doporučit vedení městského obvodu Slezská Ostrava zaslat dopis na vedení odboru ekonomického rozvoje Města Ostravy a Radu Města Ostravy dopis se žádostí o rozšíření projektu Humanizace řeky Ostravice o některé body, které byly již v původním záměru kolem roku 2003-04, ale v současném materiálu zapracovány nejsou.

Jedná se o:

- umístění sluníček ploch na břehu řeky Ostravice v blízkosti sídliště Kameneč a v blízkosti Mexické ulice podél cyklostezky,

- bezbariérový přístup na pěší /energo/lávku, včetně prodloužení lávky přes Bohumínskou ulici až k ulici Na Mudlochu. Jako důvod je zde zmíněn lepší přístup muglinovských občanů k řece, do Komenského sadů, na dětská hřiště a na cyklostezku, a to jak pro maminky s kočárky a cyklisty, tak pro důchodce nebo vozíčkáře. Zároveň se jedná o zvýšení bezpečnosti pro občany, kteří musejí zdolávat nejen velké převýšení mezi ulicemi Bohumínskou a Na Mudlochu, ale také čtyřpruhovou silnici na Bohumínské ulici,

- navržení sportovního a rekreačního ramene řeky pro vodní sporty v návaznosti na tradice loděnice Hrušov - atraktivita soutoku řek Ostravice a Odry - opět návaznost na cyklostezku jak ke Koblavským jezerům a do Antošovic, tak opačně přes loděnici u soutoku řeky Lučiny s řekou Ostravicí a Slezskoostravský hrad až do opačného konce obvodu - do Kunčic a navázat tak na uvažovanou cyklostezku GREEN WAY.

Toto doplnění výrazně přispěje ke zvýšení atraktivnosti slezského území a břehu Ostravice a zároveň je to i význačný vklad do rozvoje turistického ruchu, ke kterému chce tímto vedení radnice přispět, a proto tato doplnění považuje za prioritní s požadavkem výše uvedené náměty doplnit do investičního záměru a v dalších projekčních postupech při zpracování v rámci Integrovaného plánu rozvoje Města Ostravy.

Ing. Jiří Šárek

Děti poslaly Ježíškovi přes tisíc balónků

OSTRAVA/ O zápis do České knihy rekordů se pokusily 9. prosince odpoledne děti základních a mateřských škol ze Slezské Ostravy.

Ty se zapojily do ojedinělé akce rádia Frekvence 1 a přesně dvacet minut před šestnáctou hodinou vypustily nad Slezskoostravskou radnici přes tisíc balónků s přáním Ježíškovi. Ty se během krátké chvíle vznesly na sever směrem na Polsko. Přání a podpisy dětí i dospělých byly připevněny na malých cedulkách u balónků.

Balónky nafukovaly heliem už od deseti hodin dopoledne mladí hasiči z Ostravy-Heřmanic. „Makali jsme na tom ve dvou místnostech slezskoostravské radnice více než tři hodiny a balónky byly opravdu všude. Úplně pokryly strop překrásné chodby na radnici a ti, kteří sem přišli, si málem vykroutili krky,“ zhodnotil práci při přípravě jeden z mladých heřmanických hasičů.

Po třetí hodině odpolední se pak mladí hasiči vyhnuli s hroznými modrými balónky před budovu radnice, kde už netrpělivě přešlapovaly na tři stovky zvědavců.

Akci zahájila ředitelka pořadající Mateřské školy Požární v Heřmanicích Lenka Anežková, která pak předala slovo starostovi Slezské Ostravy Antonínu Maštálřovi. Ten s humorem sobě vlastním akci pěkně oživil a dětem věnoval spoustu hraček a dalších drobností.

Na místo se dostavili také dobrovolní hasiči, tentokrát z řad dospělých, aby se na výšavné plošině vznesli do zhruba třicetmetrové výše a vše zaznamenali na kamery. „Podívaná

to byla úžasná, vše perfektně doplnovala super hudba, takže naše děti byly nadměrně spokojené. Domů si dokonce odnášejí dáreček – plyšového medvídka,“ pochvalovala si Jana Ulrichová, která sem přijela se svými ratolestmi až z Ostravy-Hrabůvky.

Podobná akce se konala na více místech v republice. Cílem bylo vytvořit rekord v množství vypouštěných balónků. „Ty hlasy se musejí sečíst a pak se dozvíme, jestli jsme rekord vytvořili a zapíšeme se do České knihy rekordů. Ve Slezské Ostravě jsme vypustili přesně 1060 balónků,“ prozradila Lenka Anežková. Garantem včerejší akce byla nejen Mateřská škola Požární v Heřmanicích, ale také Základní škola Chrustova a dětský tábor A je to.

Marie Stypková

Organizátoři celkem rozdali na 135 tisíc balónků, z nichž nakonec k Ježíškovi putovalo neuvěřitelných 100 tisíc. Akce se tak zapsala do České knihy rekordů. Vypuštění se konalo na povel rádia Frekvence 1, přesně v jeden okamžik. Menší potíže byly sice s dětmi, které si chtěly balónek ponechat, ale i tyto drobné potíže se podařilo překonat a rekord byl pokořen.

Na území našeho regionu se akce zúčastnily například města: Brušperk, Ostrava, Bílovec a mnohé další. Účastnily se jí nejen děti, ale i dospělí. Na mnoha místech bylo vypouštění spojeno s doprovodným programem, zpíváním koled a celkovou vánoční atmosférou.

HROMADNÁ POŠTA. Modré balónky byly opravdu všude. FOTO/ MARIE STYPKOVÁ

napsali jste nám

Nadace OKD nám splnila přání

Jarního kola přidělování grantů od nadace OKD jsem se zúčastnila s nepříliš velkou sebedůvěrou, že zrovna náš projekt „Dřevěné stavby pro zdravé a šikovné děti“ bude vybrán.

Na rozdíl od jiných žádostí o dotace zde nebyly přehnané nároky na papírovou dokumentaci. Také proto jsem se – přestože máme jiné práce nad hlavu – do toho pustila. Odměnou nám je dřevěná konstrukce na naší školní zahradě, ověšená houpačkou, skluzavkou, zavěšovačem a hlavně našimi nadšenými dětmi.

Jaroslava Štěpánová,
MŠ Komerční

různé

Výkup papíru

Vzhledem k dále se prohlubujícímu nepříznivému vývoji na trhu s druhotnými surovinami jsme nuceni na tuto situaci reagovat zastavením výkupu sběrového papíru ve sběrných dvorech (Slezská Ostrava, Ostrava-Kunčice) provozovaných naší společností s účinností od 1. prosince loňského roku. Zdarma budeme i nadále sběrový papír odebírat.

Ing. Karel Belda, OZO Ostrava

Valná hromada hasičů

HEŘMANICE/ U příležitosti 115 let založení sboru dobrovolných hasičů v Heřmanicích proběhla v tamním KD slavnostní valná hromada, na které se mimo jiné představili i mladí hasiči. Velký úspěch zaznamenala příprava dětí z mateřské školy na Požární ulici. Již třetím rokem pracuje v přípravce hasičského kroužku, který je v Ostravě jediným tohoto zaměření, 15 dětí pod vedením Silvie Šeděnkové. (red)

Honorární konzul a někdejší ostravský primátor Aleš Zedník:

Ke Slezskoostravskému hradu mám citový vztah

Aleše Zedníka známe především jako bývalého primátora Ostravy. Po svém odchodu z ostravské radnice se věnoval nějaký čas jiným záležitostem, aby se poté stal honorárním konzulem Ruské federace v Ostravě. Protože bývalý primátor má ke Slezské Ostravě vřelý vztah, položili jsme mu několik otázek.

Pane konzule, je pravda, že vás teď lidé oslovují „Vaše excelence“?

Myslíte na ulici? A chcete slyšet pravdu? Tak se podržte – pořád mě oslovují pane primátore. To je pro mě velké vyznamenání, vždyť platí, že se jde z očí, sejde z mysli. A to oslovení, co máte na mysli, je spíš pro velvyslance. To víte, diplomatický protokol je strašně konzervativní věc. Nejráději mám, když mi řeknou „pane Zedník“ a přítom nejsme známí.

Jste rodem Čech, přesněji ze srdce Moravy – z Hané, a přesto vykonáváte funkci ruského konzula. Jak se to vůbec může stát, že se občan jiné země stane ruským diplomatem?

Správně by bylo zeptat se v Moskvě, proč si mě ruská strana vybrala. Z praxe vím, že to možné je a že nejsem první případ. Hlavní předností honorárních konzulů bývá to, že jsou lidé v místě známí a sami mají hodně známých a přátel ve všech možných sférách. Čtrnáct let jsem pracoval v samosprávných orgánech města. Díky tomu mohu s přehledem řešit hodně věcí, aniž bych se musel nejprve představovat.

Z toho vyplývá, že ruská strana si vás vytipovala již v době, kdy jste byl ostravským primátorem a s návrhem přišla poté, co bylo na podzim 2006 zvoleno nové zastupitelstvo. Je to tak?

Řekl bych, že je to přesně tak. V listopadu 2006 jsem byl ruskou stranou osloven, co bych řekl této nabídce.

Lidé se mne často ptají, zda jsem váhal dlouho. Váhal jsem „dlouhé“ dvě vteřiny a řekl jsem „ano.“

Proč? Nebylo lepší vzít si čas na rozmyšlenou?

Ne. Nabídka největší země světa a největší evropské velmoci se prostě neodmítá.

A co bylo dál?

Nastal schvalovací proces v délce roku a půl, který proběhl na ruském i českém ministerstvu zahraničních věcí. Pověřovací listiny jsem převzal v březnu 2008. A začala každodenní rutina. Starat se o zájmy fyzických i právnických osob zastupované země, řešit jejich potřeby ve vztahu k českým úřadům. Radit místním lidem, které potřebují pomoci s některými úředními postupy na ruské straně, převážně s vízem a cestovními doklady. Vedle toho jde o roli společenskou a kulturní. A protože žijeme v dobách, kdy vše řídí byznys, je tu i role obchodní a ekonomická. Více najdete na našem webu www.honorarnikonzulat-RF.cz.

Slovo honorární znamená čestný, tedy bez nároku na odměnu. Co tvoří profesionální zázemí?

Máte pravdu, z pohledu konzulátu se jedná o dobrovolníky. Naše profesionální zázemí tvoří obecně prospěšná společnost „Rusko - české vědecké a kulturní fórum“, které se profiluje v celé řadě oblastí dvoustranných i vícestanných mezinárodních vztahů včetně takových, jako je péče o zachování důstojnosti válečných hrobů a památníků Rudé armády z doby II. světové války. Největší zájem je o institucionální podporu zahraničního obchodu, kdy rolí honorárního konzula je otevírání dveří pro ruské podnikatele v České republice a pro české podnikatele v Rusku. Pak hrají ty zmíněné kontakty velkou roli a umíme ulehčit oběma stranám od zbytečných starostí.

Vzpomenete si ještě někdy na město, myslím tím z pozice bývalého primátora?

Vzpomenu si denně – vždyť do Ostravy patřím, ať už vykonávám jakoukoliv funkci. A dokonce ta současná funkce se města dotýká ve velmi podobné míře, i když nemusím řešit jeho každodenní problémy nebo dlouhodobý rozvoj. Hodně lidí se mne také ptá, co si myslím o tom či onom rozhodnutí městské rady nebo městského zastupitelstva. Někdy je těžké odpovídat, jsem přece jen diplomat a ne politik.

Co se vám vybaví, když se řekne Slezská Ostrava?

Rozlohou veliký obvod, ve kterém byl život lidí odedávna podřízen průmyslu a těžbě uhlí. Na jedné straně se zde rodila sláva Ostravy, na druhé straně bylo obětováno životní prostředí. Ale také obvod, kde žije spousta chytrých a schopných lidí a v neposlední řadě místo, kde je spousta zajímavých zámků a kde stojí jeden zásadní objekt,

ke kterému mám citový vztah. Slezskoostravský hrad.

Mnoho lidí ví, že hrad je vaše „duchovní“ dítě. Jak k tomu vlastně došlo?

Ředitel Ostravských výstav pan Karel Burda je člověk, který k dosažení cílů využívá různých trýznivých metod. Na jaře 2003 se snažil namluvit redaktorům České televize, že městská rada neví, že hrad je v ruinách a nedělá nic pro změnu neutešeného stavu. Zaskočil jsem jej tím, že jsem jednak nenavrhl jeho odvolání z funkce za tak nebetýčnou drzost, jednak jsem na hrad přivedl kompletní radu města. A do televize jsem řekl, že pan ředitel se mýlí, a že město s tím hradem něco udělá. S Burdou jsme se poté shodli, že nám nejde o konfrontaci, ale o výsledek. Ten rok se konaly první Vánoce na hradě. Z toho jsem měl velikou radost. O rok později přibyla

lávka a od 14. května 2004, kdy hrad byl znovuotevřen v tradicích doby Karla IV., dělá radost nejen mně, ale všem Ostravanům i přespolním. A nejen dětem.

Co myslíte, čím ještě promluví slezskoostravský hrad do novodobé historie Ostravy?

V první řadě tím, že je tady a říká, že Ostrava má své dějiny od středověku. Také tím, že není zkonstatnělou památkou, ale živoucím místem, kde se pořád něco děje. Bude se rozvíjet – zatímco se rýsují obrysy amfiteátru, pracuje se na dalším objektu a dalších interiérech pro uspořádání různých slavností i za nepříznivé počasí. Ty dřevorezby, zdobící nádvoří i pevnost, byste jinde marně pohlédali. A hlavně – tu atmosféru, především o Vánocích.... To jinde, než na Slezské, nenajdete. Proto se sem rád vracím. Marie Stypková

První etapa rekonstrukce skončila

Žáci dostali novou tělocvičnu

SLEZSKÁ OSTRAVA/ Zrekonstruované tělocvičny a pavilonu školní jídelny a družiny se dočkali žáci a zaměstnanci Základní školy Bohumínská ve Slezské Ostravě.

„Díky pomoci našeho poslance Radima Chytky (ODS), který si naši žádost o státní dotaci vzal v Praze za svou, a díky místopředsedovi rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Pavlu Hrnčířovi (ODS) se podařilo loni získat částku 7,3 milionu korun ze státního rozpočtu, kterou jsme navýšili na téměř 12 milionů korun z rozpočtu našeho městského obvodu a mohli tak zahájit první etapu rekonstrukce školy,“ řekla místostarostka Slezské Ostravy MUDr. Hana Heráková (ODS). Ve škole byla vyměněna rovněž elektro a vodoinstalace a topení, nové jsou také podlahy.

Součástí důkladné rekonstrukce tělocvičny je zavedení vzduchotechniky a probíhá také zateplení objektu. Výsledky práce stavební firmy Bytprům jsou viditelné už zdaleka – část školy totiž svítí výraznou žlutou a oranžovou barvou. „Spolupráce s touto stavební firmou byla naprosto bezproblémová a trvala pouhé tři měsíce. Jsem velmi šťastná, že se podařilo udělat kus poctivě,“ zhodnotila ředitelka školy Mgr. Zdeňka Halakucová. (sy)

V NOVÉM KABÁTĚ. Část budovy Základní školy Bohumínská získala novou fasádu. Kromě toho žáci dostali novou tělocvičnu i pavilon školní jídelny a družiny. Na snímku místostarostka Slezské Ostravy Hana Heráková s ředitelkou školy Zdeňkou Halakucovou. FOTO/ MARIE STYPKOVÁ

zprávy ze ZŠ Pěší

Barevný týden ve školní družině

MUGLINOV/ Čekání na Mikuláše v období od 1. do 5. prosince 2008 si děti ve školní družině Základní školy Pěší zpestřily týdnem plným barev. Každý jednotlivý den se nesl ve znamení jiné barvy – bílé pondělí, modré úterý, pruhoaná středa, zelený čtvrtek a červený pátek. Úkolem dětí, ale i vychovatelek ŠD bylo mít v daný den oblečení a doplňky v určené barvě. Každý den byl obodován a v pondělí 8. 12. proběhlo vyhodnocení celého týdne. Děti obdržely diplomy, sladkosti a ceny podle počtu získaných bodů. (jl)

Mikulášská diskotéka se vydařila

MUGLINOV/ Ve čtvrtek 4. 12. 2008 se uskutečnila v tělocvičně Základní školy Pěší v Muglinově „mikulášská diskotéka“ pro žáky 2.stupně. Počínaje 16. hodinou odpolední se k objektu tělocvičny začaly srovcovat démonické čertice, krotcí andělci i autentičtí Santa Clausové. „U mnohých příchozích bylo z důvodu rafinovanému make-upu velice obtížné odhalit jejich pravou identitu, byť se jednalo o žáky, s nimiž jsme v každodenním kontaktu,“ řekl ředitel školy František Vrána a dodal, že na tanečním parketu se přesto krotcí andělci i Santa Clausové plně vyrovnali temperamentním čerticím a všichni se skvěle pobavili. Podobnou akci plánuje škola na únor 2009 v rámci tradičního školního karnevalu. (red)

O Pohár starosty ve florbalu

MUGLINOV/ Ve čtvrtek 11. prosince se za účasti všech slezskoostrovských základních škol uskutečnil v tělocvičně Základní školy Pěší v Ostravě-Muglinově turnaj ve florbalu o „Pohár starosty Slezské Ostravy“.

Soutěžilo se ve dvou kategoriích – dívky 6.-9. ročník a chlapci 6.-9. ročník. Jednotlivá utkání měla velice dobrou sportovní úroveň a byla doplněna správnou diváckou kulisou plnou povzbuzování a zdravé sportovní rivality.

Turnaje se zúčastnili významní hosté – starosta Slezské Ostravy Antonín Maštálíř, vedoucí odboru školství a kultury Petra Nitková, tisková mluvčí Marie Stypková a vedoucí oddělení rozvoje městského obvodu Jan Michalec.

V kategorii dívek získala prvenství Základní škola Škrobálkova v Kunčičkách, v kategorii chlapců zvítězili žáci Základní školy Pěší v Muglinově.

V součtu umístění obou soutěžních kategorií zvítězila a pohár starosty získala Základní škola Bohumínská ze Slezské Ostravy.

Mgr. František Vrána, ředitel školy

O POHÁR. Nejlepší mužstva převzala pohár z rukou starosty ing. Antonína Maštálíře. FOTO/ MARIE STYPKOVÁ

Úspěch fotbalistů ZŠ Pěší v Polsku

MUGLINOV/ Základní škola Pěší v Muglinově navázala v uplynulém období přeshraniční spolupráci se základní školou z polského města Goryczky.

V rámci této aktivity se 1. prosince 2008 zúčastnila mezinárodního turnaje v sálové kopané, který organizovala polská škola. Záštitu nad tímto turnajem převzal významný politik polského Sejmu senátor Motyczka. Turnaje se zúčastnilo celkem 16 družstev ze tří zemí - České republiky, Polska a Ukrajiny.

„Fotbalový tým naší školy, který tvořili žáci šestého a sedmého ročníku, dosáhl na tomto prestižním turnaji kvalitního výsledku a získal bronzové medaile za třetí místo. Vzor-

ně tým reprezentoval nejen naši školu, nýbrž i Slezskou Ostravu jako celek,“ řekl ředitel školy František Vrána a dodal: „Byli jsme velice potěšeni, že se turnaje osobně zúčastnili významní představitelé Slezské Ostravy – místostarosta pan Radim Šlachta a vedoucí odboru školství a kultury Petra Nitková. I díky jejich povzbuzování naši fotbalisté dosáhli na krásné třetí místo a potvrdili vysokou úroveň české kopané.“ (fv)

Žáci ze ZŠ Bohumínská byli oceněni za své činy

SLEZSKÁ OSTRAVA/ Neumí moc chodit, proto jezdí na vozíku. Neumí ani moc dobře mluvit. Jmenuje se Magdalena, je jí sedm let a chodí do školy pro zdravotně postižené v Petřkovicích. Naštěstí má svého anděla strážného, kterým je Petr Zoubek, který byl nedávno oceněn za svou literární práci v celostátní soutěži Dětský čin roku.

Petr navštěvuje 8. třídu v Základní škole Bohumínská. „Každý den vozím Magdalenu, která onemocněla při porodu mozkovou obrnou, do školy, odpoledne po tréninku si s ní hraji. Taky ji učím chodit po zahradě a doma jí čtu knížky,“ říká Petr a dodává, že každý týden doprovází dívku také na terapii ke koňům.

Žákem Základní školy Bohumínská je také čtrnáctiletý Viet Nguyen, který pomáhá svým rodičům prodávat ve stánku i několik hodin denně. „Prodávám je tak těžké, že musíme stát více než osm hodin ve stanu. Pomáhám tatkoví, když ho bolí ruka a je unavený. Taky se starám o mladšího brácha, dělám s ním úkoly a někdy mu uvařím večeři,“ říká Viet.

A co oba chlapce spojuje? Nejen stejná škola, ale především vynikající umístění ve finále celostátní soutěže s názvem Dětský čin roku, který se konal pod záštitou ministerstva školství a pražského magistrátu už počtvrté. V úterý 9. prosince se oba žáci zúčastnili slavnostního vyhlášení vítězů v Brožkově síni na Staroměstské radnici v Praze, kde převzali z rukou primátora Prahy Pavla Béma kromě diplomu také šek na deset tisíc korun pro svou školu.

„Je to pro nás velká čest, že práce našich žáků byly vybrány do finále,“ řekla ředitelka školy Zdeňka Halaku-

cová a dodala, že statečnost a ochota pomoci druhým se dnes moc nenesí. „Proto jsme na naše žáky jaksepatří hrdi. Díky chlapcům jsme získali dvacet tisíc korun, které využijeme k modernizaci učebních pomůcek,“ doplnila ředitelka.

Mezi třicet semifinalistů se dostala také Adriana Vráblíková s prací „Jak jsem získala důvěru své kamarádky“. Adriana žije v dětském domově. Prostředí, v němž vyrůstá, ji naučilo pomáhat a naslouchat lidem. „Největší pomoc, kterou jsem kdy poskytla, změnila život mé kamarádce. Před pěti lety přišla do našeho domova dívka, která to neměla v životě lehké. Měla psychické problémy, proto se zdržovala v ústraní. Byla vystrašená a tichá. Protože jsme byly stejně staré, dali ji ke mně na pokoj. Postupně jsme se sblížily a ona se mi začala svěřovat se svými bolístkami,“ říká Adriana a dodává, že dnes je z její kamarádky vyrovnaný člověk, který ví, co chce, a jde si tvrdě za svým. Marie Stypková

NEBÝVALÝ ÚSPĚCH. Petr Zoubek a Filip Nguyen ze Základní školy Bohumínská předali po návratu z Prahy šek na 20 tisíc korun ředitelce školy Zdeňce Halakucové. Vlevo jejich češtinářka Jana Pěčková. FOTO/ ARCHIV ŠKOLY

Kdy a kde vznikly první novoročenky

Jak se slavil příchod nového roku ve Slezsku

Na Nový rok o slepičí krok

Oproti Štědrému dni se na Nový rok dodržovalo velmi málo obyčejů. Na Nový rok často odcházely ze služby děvečky. O obdarování čeledínů a děveček píše František Bartoš: „Obojí dostávají po koláči. Pacholkův koláč jest velká pleténka kulatá, spletená ze tří pramenů, větší než pecen chleba, uprostřed jest díra. Ustrojí se pozlacenými ořechy, rozmarýnem a pentlemi. Děrou provleče se pentle, zaváže na mašli, pacholek pověsí si koláč na hůlku a odnáší si jej na chrbtě domů...“ Na východní Moravě se v tento den nožem nasypalo tolik hromádek soli, kolik bylo lidí v domě. Komu do rána hromádka soli zvlhla nebo se rozpustila, ten do roka nebyl mezi živými. Kde se na Nový rok v chalupy ukáže vrána, do roka tam někdo zemře, když se ukáže straka, brzy tam bude svatba.

Na Těšínsku chodily na Nový rok chudobné děti s koledou, u nás se zase „šťastičkovalo“ nebo „vinšovalo“. V Janovicích bylo „šťastí“ zhotoveno z jedlové „četeny“ ve tvaru kříže, které se skromně nazdobilo. Oproti tomu v Dobré bylo „šťastí“ velmi nádherně vybaveno, muselo mít aspoň pět vršků – halouzek, uprostřed svatý obrázek a dokola papírové růže a na větvičkách byly přivazány papírové pentličky. Ve Frýdku se zase chodilo s „vinšem“, který byl také velmi okázale přizdoben, v městském prostředí i komíníčkem nebo prasátkem pro štěstí. Děti mají za „vinš“ dostat drobné peníze, ovoce a chleba, který je Božím darem. Již před devadesáti lety se posílala bohatě zdobená secesní novoroční blahopřání, která měla podobu prolamovaných a rozkládacích papírových obrázků.

Novoroční pranostiky

Na Nový rok o slepičí krok, o zaječí skok. Na Tři krále o tři kroky dále. Na Hromnice o hodinu více. To je jen pár novoročních pranostik. Abychom vám přechod do nového roku usnadnili, přinášíme hrst dobrých rad a moudrostí našich předků. Dobře, že jste na Nový rok nejedli rybu, štěstí vám tak neuplave ani neutone ve vodě. Kdo pojedl něco pernatého, tomu štěstí již uletělo. Schovali si někdo z vás od Štědrého večera tenounký krajíček chleba, nechť jej dobře ochraňuje až do jarního času, kdy mu přidržen před očima pomůžte spatřit čarodějnice, která sedí na kravách.

Začátek nového kalendářního i občanského roku byl vždy dobou na pranostiky a na odhadování, jaké počasí bude v dalších měsících. Platí úsloví, že pokud bude v lednu sníh a bláto, v únoru nastanou tuhé mrazy. Je-li leden mírný, jaro i léto vlhké budou. Když hodně deště prší v lednu, pěknou reč nebude mít ani jednu. Na nový rok vysvitne-li slunce, než sed-

lák čtyři koně zapřáhne, ve zně každý nedbalec suché obilí sklídí. Na Tři krále o tři kroky dále, ale také zima stále. Svítí-li na Tři krále mnoho hvězd, urodí se mnoho brambor. Když na Pavla slunce svítí, oblí bude dost, i kvítí (10. ledna). Na jméno Ježíš ke kamnům běžíš (15. ledna). Fabiánské zimy bojí se cikáni (20. ledna). Na Pavla obrácení (25. ledna) do polovice pecen smí být sněžen (do zni zbyvá ještě půl roku, proto musí zůstat polovina zásob, žně jsou kolem sv. Anny). Je-li v tento den mlha na horách, budou mřítí pouze staří lidé, pakli v nížnách, umíratí budou mladí. Když bude mlha po celé krajině, radujte se, smrt si nebude nikoho vybírat – všichni zůstanou živi.

Kdo tančil v době adventu, tomu opadají všechny švestky a nebude mít z čeho pálit slivovici. Až do Tří králů se také nemá prádlo – na potoce, kam hlas dřevěného pístu, kterým se prádlo pere, doletí, tam nebude žádné ovoce. Neplatí to o praní v automatické pračce. Která dívka si nechala na Nový rok propíchnout uši kvůli novým náušnicím, běda! Uši jí začnou hnisat, až jí docela upadnou. Kdo šije na Hromnice (2. února), toho zabije „hrom“.

Na Tři krále o tři kroky dále

Na svaté Tři krále, 6. ledna, má každá slezská děvucha večer „bělky“ (housky) s mlékem, aby si uchovala bílou pleť. Dříve totiž platilo, že dívka z lepší rodiny nesměla být opálena jako služebná děvečka. Hojně byly také rozšířeny různé úkony s posvěcenou tříkrálovou vodou. Kdo nesl posvěcenou tříkrálovou vodu z kostela domů, nesměl s ní hned vstoupit pod střešinu svého stavení. Nejprve se měly pokropit stromy v zahradě, aby v novém roce daly hojnost ovoce a hmyz aby jim neškodil. Pak se mělo vykropit stavení, stodoly a také všechny stáje pomocí tří žitných klásek do vody namáčených. Hospodář pak svěřenou tříkrálovou křídou namaloval na všechny dveře „K+M+B+“ (Kašpar, Melichar, Baltazar). Po večeri před usnutím měl každý vypít malý doušek této vody. Svěcená tříkrálová voda měla i další použití. Kropily se s ní zárubně dveří na ochranu před čarodějnicemi, rodiče kropili svoje děti při uzavření manželského svazku, včelaři na jaře před výletem včel vykrápěli úly. Troška vody se také ulila do studny, aby v ní byla dobrá a zdravá voda. Aby byli všichni zdraví, má se kadidlem na Tři krále navečer vykourit celé stavení.

Na počátku byly blahopřejní lístky

Za všechno zřejmě může nejvyšší purkrabí český hrabě Karel Chotek z Chotkova a Vojína. Ten měl ve dvacátých letech 19. století tolik společenských povinností, že mu přišlo poněkud únavné dodržovat tehdejší zvyk osob-

ně navštívit všechny aristokratické známé a přátele, aby jim popřál hodně štěstí do nadcházejícího nového roku. Rozhodl se to vyřešit opravdu originálně a nápaditě. U profesora pražské malířské školy Josefa Berglera objednal na Vánoce 1827 takzvané blahopřejní lístky a ty rozesílal na omluvu své osobní nepřítomnosti. Nápad se ujal a postupně došlo k jeho rozšíření, ovšem nezávisle na Čechách, po celé Evropě. Podobný nápad mělo vícero lidí.

Českou specialitou však zůstává označení P. F. – Pour Feliciter (K blahopřání), kterou bychom na zahraničních novoročenkách marně hledali. Zasloužil se o ně na začátku minulého století český grafik Viktor Stretti. Jedním z největších evropských sběratelů novoročenek je pražský sběratel Alois Herodes, ve své sbírce jich má 20 700 kusů. Nesbírá ovšem všechny novo-ročenky, rozhoduje grafická stránka věci a obsah, zvláště když je vtipný.

A jak to bylo s vánočními a novoročními pozdravy?

Emanuel Hermann, profesor ekonomie na vídeňské vojenské akademii,

26. ledna 1869 uveřejnil v populárním listu Neue Freie Presse svůj návrh na zavedení poštovního lístku s předtištěnou známkou. Návrh musel důkladně rozebrat a zdůvodnit jeho ekonomické výhody, než rakouská poštovní správa rozhodla, že od 1. října 1869 dopisnice zavede do oběhu. Už v prvním roce bylo prodáno více než devět a půl milionů lístků. Úspěch rakouské pošty následně podnítil i další země k vydávání vlastních korespondenčních lístků a to se ještě nedalo tušit, jakým výhodným zdrojem příjmů budou zakrátko poštovní pohlednice. Dnes již sotva zjistíme, kdo se jako první rozhodl nakreslit na volnou plochu dopisnice nějaký obrázek a tím jí dát podobu pohlednice. Výrobci pohlednic záhy využívali všech možných námětů a netrvalo dlouho a objevily se první pohlednice se zimními a vánočními motivy. Vedle papírových vánočních pohlednic můžeme zaznamenat i pravé fotografie, pozdravy na kůži, textilu, dřevěné dýze, lýku nebo kovové fólii, ty však byly mnohem méně rozšířené a jsou velmi vzácné. Byly také zhotovovány vánoční pozdravy

s nalepenými plastickými doplňky nebo zdobené technikou slepotisku, případně prostorově rozkládací, hodně často s motivem Svaté Rodiny.

Jedna pohlednice stála dnešních čtyřicet korun

Zpočátku byly vánoční pohledy poměrně drahé, vůbec se nejednalo o levnou záležitost, která by byla dostupná každému. Jedna pohlednice stála v přepočtu přibližně dnešních čtyřicet až padesát korun. Kolem roku 1905 stál jeden vánoční lístek 15-20 haléřů (30-40 krejcarů), známka 10 haléřů (jeden zlatý, tj. sto krejcarů, tehdy platil jako půl rakouské koruny). V roce 1903 dostávali ostravští dělníci pracující ve válcovnách v úkolu nejvíce 2,80-3 K, zámečnick jenom 1,5 K za jednu šichtu. Tuto mzdu dostávali za deset hodin těžké práce. Posluhovačka dostala kolem 70 haléřů denní mzdy, podobně ubohý byl výdělek mladistvých, mnohdy dvanácti až třináctiletých dětí, které dřely u sedláků. Za vánoční nákup u kupce tehdy hospodně dala 3 až 4 zlaté – 1,5 až 2 K. Proto jen málokdo mohl dát za jeden vánoční lístek jako za kilo masa – ve Frýdku se na začátku 20. století levné maso vysekávalo za 56 krejcarů za kilo.

Jak se psalo na vánoční pohlednice?

Mezinárodní posílání pohlednic bylo zdůrazněno mnohojazyčným označením na adresní straně. Adresní strana byla původně určena jen pro napsání adresy a pisatel se musel spokojit s nepatrným místem přímo na ploše obrázku. Pohlednice byly tak vzácné, že se nalepovaly nebo zasouvaly do alb k nemnohým rodinným fotografiím a časem se rozšířila i výroba speciálních alb na pohlednice. Pohlednice dnešního typu, tzv. s krátkou adresou, spatřila světlo světa kolem roku 1905. A už se nezměnila. Stále píšeme sdělení adresátovi na levou polovinu rubové strany a do pravého horního rohu nalepujeme známku. Za Rakousko-Uherska to bylo 5 nebo na větší vzdálenost 10 haléřů, na začátku tzv. první republiky 10 a 15 haléřů. V roce 1920 se platilo již 20 haléřů, v roce 1921 už musel mít vánoční lístek z Frýdku do Košic známky v hodnotě 40 haléřů. V roce 1927 se za místní a tuzemský pohled platilo 50 haléřů, za pohled do ciziny pak 1 korunu a 50 haléřů. Za protektorátu se cena rozrůznila, v tuzemsku zůstala stejná, do Říše činila 60 haléřů. Po válce se za doručení pohledu na území Československa platilo 1,20 Kčs, do ciziny 2,40 Kčs. Pravá sběratelská „kartofilománie“ vypukla po roce 1905 a na mnohé půdě se dodnes dají najít pravé poklady.

Jiřina a Jaromír Poláškoví

Uzávěrka dalšího čísla Slezskoostravských novin je 10. ledna 2009.

Slezskoostravský hrad má novou kapli

SLEZSKÁ OSTRAVA/ V nejstarší části hradu, v místnosti, která nebyla dosud využita, vznikla nová kaple. Nazývá se podle polského řezbáře Jana Czupryniaka, jehož dřevorezby prostor vyzdobily.

Pravou stranu kaple vyplňuje šest metrů dlouhý betlém s asi šedesáti soškami lidí a zvířat. Naproti je oltář s trojitým křížem, čtrnáct zastavení křížové cesty v kruhovém reliéfu a několik obrázků lidové podmalby skla olejem. Pod oknem stojí socha svatě Hedviky, patronky Slezska. Přes výzdobu jsou v kapli vidět původní zdi či ohořelá omítka nad oknem z času hradního požáru. „Do konstrukce místnosti jsme nezasahovali, jen betlém trochu zakryl nepovedený zásah z časů komunismu, který byl proveden v rámci takzvané Akce Z,“ uvedl Karel Burda, ředitel společnosti Ostravské výstavy, která má správu hradu na starosti.

Myšlenka na vznik kaple je stará asi jeden rok. Přestože kaple nebyla vysvěcena, příležitost k duševnímu rozjímání nabízí. „Přáli bychom si, aby sem lidé přišli, na chvíli vypnuli, zůstali stát a přestali myslet třeba na to, jaké slevy dnes nabízejí v supermarketech,“ říká Burda.

Práce Jana Czupryniaka se na hradě nepředstavily poprvé, je autorem například deskové dřevorezby v obřadní síni. „Na hrad jsem přijel poprvé před čtyřmi lety a hned jsem si toto místo zamiloval,“ řekl Czupryniak. Na vyřezání sošek do samotného betlému pracoval půl roku, již hotové figurky přivezl z Polska. Teď už třetí měsíc pobývá v Ostravě, aby dřevorezby dokončil.

Další novinkou je skutečnost, že hrad už není nedobytnou pevností pro vozíčkáře. Ti se nyní díky schodolezu a plošinám dostanou do většiny jeho částí včetně terasy Pevnostní budovy, hradní kaple či hradní galerie. (sy)

KAPLE. V nejstarší části Slezskoostravského hradu vznikla kaple polského řezbáře Jana Czupryniaka. FOTO/ MARIE STYPKOVÁ

Městská policie Slezská Ostrava

Fanoušek Baníku poškodil služební vozidlo

Po skončení fotbalového zápasu mezi Baníkem Ostrava a Spartou Praha 3. listopadu poškodil pětatřicetiletý fanoušek služební vozidlo městské policie, zřejmě z radosti nad vítězstvím domácího mužstva. Když procházel kolem auta s majákem, zaparkovaného u stadionu Bazaly, udeřil do pravého zpětného zrcátka takovou silou, že ho ulomil. Výtržníka strážníci zadrželi hned na místě a předali přítomným policistům.

S „novým autem“ se hned vyboural

Na linku 156 zavolal 8. listopadu jistý občan, že se stal svědkem dopravní nehody, kdy motorové vozidlo narazilo do kontejneru na odpad na Švejdvově ulici v Heřmanicích. Podle oznamovatele byl řidič pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a po nárazu z vozidla vystoupil a odpotácel se pryč. Když strážníci přijeli k místu nehody, spatřili pouze havarovaný Renault Chamade s karvinskou poznávací značkou. Při ověřování některých skutečností se k vozidlu dostavil osmatřicetiletý muž, ve kterém svědek poznal řidiče. Muž však popíral, že by řídil, pouze uvedl, že auto je jeho a že ho zakoupil téhož

dne ve sběrně druhotných surovin za dva tisíce korun. Z jeho dechu byl cítit alkohol, proto strážníci na místo povolali Policii ČR.

Strážníci zadrželi pachatele vloupání do vozidla přímo při činu

Dne 29.11.2008 byla vyslána hlídka městské policie Na ulici Na Druhém v Muglinově došlo 29. listopadu k vykradení zaparkovaného vozidla Mitsubishi. Majitelka byla zřejmě svědkem vloupání a uvedla poměrně přesný popis dvou pachatelů. Při kontrole okolí strážníci na Vančurově ulici narazili na dva muže (21 a 16 let), kteří popisu odpovídali. Navíc byli přistiženi při značně výmluvné činnosti – jeden se právě pokoušel pokořit zámek jiného zaparkovaného vozidla značky Renault a druhý při tom dával pozor, aby nebyli vyrušeni. Nebyli však příliš důslední, protože přítomností strážníků byli natolik překvapeni, že se nezmohli ani na útek. Mladší se navíc pokoušel ochránce zákona zmást tím, že při zjišťování totožnosti uvedl nepravdivé údaje. Jeho pravá totožnost však vyšla najevo spolu se skutečností, že je osobou hledanou Policií ČR. Strážníci oba muže zadrželi a předali přítomným policistům. (red)

měli byste vědět

Městská policie hledá nové majitele pro pejsky z útulku

Útulek pro nalezené psy, jehož provozovatelem je Městská policie Ostrava a vlastníkem město Ostrava, byl zřízen v roce 1998 byl v Ostravě-Třebovicích. Jeho kapacita je 149 kotců, z toho 119 kotců je určeno pro zdravé psy, ostatní kotce jsou vyhrazeny pro umístění v karanténě pro nově přijaté nebo nemocné psy. Útulek však neslouží k trvalému umístění zvířat nebo k jejich odchovu. Snahou zaměstnanců je po nezbytném ošetření předat psy, jejichž majitele se nepodaří zjistit, do pěstounské péče. Od počátku prošlo útulkem v Ostravě-Třebovicích již téměř 13 tisíc psů. Na 4 500 se jich vrátilo zpět ke svému právoplatnému majiteli, neboť

se pouze ztratili nebo zaběhli, 7 000 pejsků našlo nové majitele. Ostatní bohužel to štěstí neměli, na 1 400 psů muselo být utraceno nebo uhnulo mj. na následky špatného zacházení, zranění či nemoci. Pro zájemce z řad veřejnosti je útulek otevřen denně mimo pondělí vždy od 10 do 17 hod, a to i o víkendech. Pejsky je také možno si prohlédnout na internetových stránkách Městské policie Ostrava www.mpostrava.cz. V současné době je v útulku kolem 160 psů, kteří čekají na své nové páničky.

Zimní údržba už novým způsobem

Zimní údržba silnic na území Ostravy už funguje novým způsobem. Ten bude na jedné straně výhodnější pro řidiče, protože nejfrekventovanější

cesty budou upraveny rychleji. Nový systém spočívá v tom, že se silnice na území města striktně rozdělily do tří rajonů podle toho, jestli je jejich správcem stát, kraj, nebo město. Ostravské komunikace (OK) vyčlenily pro každý z těchto rajonů určitý počet vozidel, která budou udržovat jen pod sebe spadající cesty. Jak řekl náměstek ředitele OK Antonín Bína, dosud to fungovalo tak, že auta vyjela po předem naplánované trase a celý okruh jela s pluhem dole. Pak se rozpočítalo, kolik se upravovalo cest ve správě daného majitele, a ti pak svůj podíl zaplatili. Od letošní zimy budou podle jeho dalších slov vyjíždět auta takzvaně s pluhem nahoře a s údržbou cesty začnou až ve chvíli, kdy dojedou do svého rajonu.

Novoroční přání zahrádkářů

Výbor Svazu Českých zahrádkářů v Muglinově přeje všem svým členům a spoluobčanům do nového roku 2009 hodně životní pohody, pevného zdraví, radosti a spokojenosti!

Pozvánka

Zároveň zveme všechny na výroční členskou hodnotitelskou schůzi, která se skutečně 27. ledna 2009 v 16 hodin v Kulturním domě v Muglinově. Očekáváme připomínky a návrhy k další činnosti. Rovněž srdečně zveme všechny spoluobčany, kteří chtějí strávit příjemné chvíle při dobré muzice, na Společenský večírek, který se koná v sobotu 7. února 2009 od 19 hodin v Kulturním domě Na Druhém v Muglinově. Těšíme se na Vás, abychom zahájili radostně rok 2009!

výbor ZS Muglinov

Historie loutkového divadla se rodila na Slezské

Loutkové divadlo – Dřevěné království

Je velmi pravděpodobné, že v Ostravě dnes nežije mnoho pamětníků, kteří navštívili první loutková představení amatérského souboru zvaného „Dřevěné království“.

Většina obyvatel Ostravy se domnívá, že nadšenci „Dřevěného království“ pod vedením Miloslava Šiguta začali svou činnost až v roce 1946 v budově bývalé kavárny Union na Masarykově náměstí, jejíž prostory pak sloužily loutkovému divadlu až do postavení nové budovy Divadla loutek na ostravské Černé louce v roce 1999.

Historie tohoto loutkového divadla je však mnohem starší a je spojena se Slezskou Ostravou, konkrétně s do dneš existujícím hotelem Metropol. Svůj počátek má v malé soukromé scéně, která překročila rámec rodiny v roce 1931. Tehdy se v Kunčicích uskutečnilo první veřejné vystoupení. Na dalším veřejném vystoupení, tentokrát v Hrabůvce roku 1936 se loutkohra téhož souboru konala již pod nově přijatým názvem divadla „Dřevěné království“.

Po strastiplné cestě objevování se podařilo dohledat žalostné zbytky torza

archivu loutkového divadla, ze kterého je možno zrekonstruovat v hrubých obrysech činnost v době jeho působení v hotelu Metropol v letech 1940 – 1943.

M.N.S. ve Slezské Ostravě-Hladnově rozhodla z vlastních prostředků vybudovat loutkové divadlo v kavárně Metropol. V této souvislosti se také poprvé setkáváme se jmény jeho protagonistů a zakladatelů – M. Trač, M. Sionko, M. Šigut, O. Milíček. Loutkáři svou práci, kdy hráli každou neděli od jara do podzimu, dosáhli diváckého i finančního úspěchu, z bavili se dluhů a zbylé peníze investovali do vybudování pojízdné scény, se kterou pak objížděli ostravskou oblast.

Úspěšná a rozvíjející se činnost loutkového divadla byla záhy přerušena úředním zákazem a na vedoucí byl vyvíjen tlak, aby byla loutková scéna zapojena do „Moravcova kuratoria mládeže“. Dřevěné království nakonec násilně přebralo Kuratorium, ale činnost loutkového divadla ve změněných podmínkách nakonec zanikla. Německá perzekuce si mezi loutkáři vybrala svoji daň – dva ze zakládajících členů se osvozením nedožili, další členové souboru z divadla odešli. Dílo zkázy pak dovršil v závěru války

výbuch bomby, kdy nepřímý zásah divadelní scény těžce poškodil.

Zachované dokumenty dokládají, že zbylí členové souboru se po skončení války zabývali myšlenkou přesunout své působení do Moravské Ostravy a velkou loutkovou scénou otevřít v prostorách bývalého německého domu. Ten však byl zbořen a loutkový soubor zůstal bez vlastní mateřské scény. Svou aktivitu proto soustředil na činnost pojízdné scény a tento stav v podstatě přetrvával až do roku 1946, kdy došlo k otevření stálé loutkové scény na dnešním Masarykově náměstí.

Slezskoostravské období loutkového divadla Dřevěné království, které působilo v hotelu Metropol až do násilného přerušování „Kuratoriem“, zahrnovalo období 1940-1943. Z těchto pro soubor přetěžkých protektorátních let se dochoval podrobný dramaturgický přehled provedených her s přesnou datací jednotlivých představení. Uskutečněné loutkohry jsou v něm seřazeny podle názvů a roků v pořadí, jak byly uváděny v repertoáru.

V souhrnu lze říci, že loutkové divadlo v uvedeném období uskutečnilo na „stálé scéně“ v hotelu Metropol 62 představení pro mládež i dospělé. S pojízdnou divadelní scénou v tom-

též období pak vystoupilo pohostinně v Mariánských Horách, Muglinově, Radvanicích, Hrušově, v sále kina Elektra v Moravské Ostravě, v Bartovicích, Hranicích a dvakrát v Moravskoostravském divadle.

V současné době patří ostravské loutkové divadlo k předním profesionálním scénám u nás. Neměli bychom proto zapomenout, že část jeho historie se tvořila také v našem obvodu – Slezské Ostravě. **Česlav Pietoň**

VZPOMÍNKY. Kavárna Metropol na rohu Jaklovecké a Nejedlého ulic ve Slezské Ostravě v době, kdy zde působila stálá scéna loutkového divadla Dřevěné království. FOTO/ REPRO

ZROZENÍ ŘEKY OSTRAVICE

Před dávnými a dávnými časy pásal ovčák Martin od jara až do pozdního podzimu ovce na proslulých pastvinách pod Lysou horou.

Měl dobrého ovčáckého psa, který mu stádo ovcí spolehlivě ohlídal, a tak mohl volný čas trávit tím, že se toulal po okolí a se zájmem pozoroval brouky, motýly a lesní zvěř.

Jednoho dne, během svých toulek, zabloudil v lese do hustého křoví, ze kterého se nemohl dostat ven. Tu si povšiml na zemi zvláštního bělavého hranatého kamene.

„To je ale zvláštní kámen, takový jsem ještě neviděl. Možná, že je pod ním zakopaný poklad. Zkusím jej odvalit.“

Vší silou se opíral o záhadný kámen, až se mu ho podařilo odvalit. Místo předpokládaného pokladu však ze země vytřikl mohutný proud vody, který vyděšeného Martina málem zabil.

Voda neustále tryskala, svou silou strhávala kameny, malé stromky a v několika dnech zaplavila celé údolí mezi Ondřejníkem, Kněžyní, Smrkem a Lysou horou.

Vyděšený ovčák se zalekl toho, co způsobil, a běžel do hory požádat starého, ale moudrého a laskavého poustevníka, který ovládal různé čáry a kouzla, o radu a pomoc.

K večeru Martin přivedl poustevníka k místu, kde už několik dnů ze země prudce tryskala voda. Poustevník se zamyslel, ze své mošny vytáhl očarovany mech a díru, ze které tryskala voda, ucpal.

Proud vody se sice poustevníkovi nepodařilo úplně zastavit, ale jeho síla už nebyla tak velká a voda jen volně vytékala.

Podél toku Ostravice vznikla celá řada vesnic a městeček a její sílu obyvatelé celá staletí používali ke svému prospěchu.

Dvě města, která byla založena na jejím dolním konci, byla po ní dokonce pojmenována, a to Slezská a Moravská Ostrava.

PŘÍŠTĚ

Víte, že během jedné války byl hrad Landek obléhán a dobýván polským vojskem a že se vojákům stále nedařilo tuto pevnost dobýt? Kdo jim nakonec pomohl a co s tím mají společného jedna stařenka a vlaštovky, se dočtete v příštím čísle SON.

I Heřmanice mají svou mistryni světa

HEŘMANICE/ Nejmladší tanečnice nejúspěšnějšího ostravského klubu TJ Sokol Vítkovice – oddílu Akcent Ostrava - jsou čerstvými mistryňmi světa!

V německé Riese, kde se v prosinci konal 12. ročník mistrovství světa ve stylu show dance, si osmi až jedenáctileté tanečnice vybojovaly se svým „Karlíkem a továrnou na čokoládu“ zlato v konkurenci dalších osmnácti tanečních klubů z celého světa.

Ve finále porazily těsně tanečnice ze Slovinska a Polska. Úspěšná byla také dětská dua, která se umístila na 10. a 13.

místě ve světovém žebříčku. Juniorská formace se s Batmanem probojovala do světového finále a obhájila krásné páté místo z celkem 25 formací. Tanečníci Akcentu Ostrava však byli úspěšní i v hlavní věkové skupině, kde v konkurenci 34 formací získali s vystoupením „Fantóm opery“ 7. místo.

Letošního mistrovství světa v show dance se zúčastnilo zhruba tři tisíce tanečnicků z třiceti zemí světa, včetně zástupců z Afriky či vzdálené Ameriky. Největšího úspěchu v dětské věkové kategorii dosáhla formace Karlík a továrna na čokoládu, která se navíc probojovala celou taneční sezónou bez jediné porážky!

Mezi vítězkami byla i Terežka z Heřmanic

Na stupních vítězů stanula i desetiletá Terežka Fišerová z Heřmanic. Spolu se svými spolutanečnicemi vybojovala se svou formací „Pompedo“ titul vicemistryni světa v disco dance dětských formacích. Celkem tak dívky ve stylu disco dance získaly titul mistra Moravy a tituly vicemistryni ČR, Evropy i světa.

„V Akcentu je dcera už třetím rokem, předtím dělala dva roky balet,“ říká Terežčina maminka Barbora a na dotaz, po kom její dcera zdědila pohybové geny, říká: „Asi po babičce, která závodně tančila latinsko-americké tance. Jinak jsme celkově sportovně založená rodina. A Terežka je pohybově nadaná na všechny sporty. Ráda také maluje,“ vysvětluje maminka.

Terežka má devítiměsíčního bratra Ondru a ten už od mala putuje na různé soutěžní klání se svou sestřičkou. „Všude jezdíme s Terežkou, takže malého Ondřeje bereme s sebou,“ vysvětluje paní Fišerová.

A jak se Terežka na soutěže připravuje? Kromě tréninku totiž musí být in, i co se oblečení týká. „Kostýmy jim šijí v Akcentu, na ty sólové výstupy většínou kupujeme kostýmy od starších tanečnic. Děvčátka musejí být pěkně načesaná, vše ale musí odpovídat věku,“ dodává Terežčina maminka.

Před Vánoce jsme se Terežky zeptali, co by si nejvíc přála pod stromeček. „Chtěla bych dostat nástěnku, abych si na ní mohla pověsit všechny ty diplomy a medaile,“ prozradila.

Marie Stypková

MISTRYNĚ SVĚTA. Desetiletá mistryně světa Terežka Fišerová z Heřmanic zapožovala našim novinám se svým devítiměsíčním bráškou Ondrou.

FOTO/ BARBORA FIŠEROVÁ

Lidé odcházeli z koncertu dojati

SLEZSKÁ OSTRAVA/ Do posledního místa zaplněná obřadní síň slezskoostavské radnice aplaudovala 9. prosince večer komornímu souboru Barocco sempre giovane – Baroko stále mladé. Mladí interpreti zahráli skladby Manfrediniho a Locatelliho a soubor čtyř houslových koncertů Vivaldiho. Jako sólisté se představili Iva Kramperová a Jiří Vodička. Čtvero ročních období v jejich dynamickém podání se stalo ozdobou letošního adventu.

„Na koncerty do této nádherné obřadní síně chodím pravidelně, teď jsem měla co dělat, abych sehnala lístky, protože byly okamžitě vyprodány,“ řekla jedna z návštěvnic a s neskryvaným dojetím dodala: „Musím říct, že tento koncert považuji za jeden z nejzdařilejších už i proto, že jak hudba Vivaldiho, tak zdejší překrásné prostředí umocnily adventní čas, kdy by se měl každý z nás zastavit a prožít si tu úžasnou předvánoční atmosféru.“ (vv)

I.G.B. Holding, a.s.

Jistota úspor energií!

www.igb.cz

Specialista na úspory tepelné energie a vody

- Tepelná čerpadla **Danfoss** - vítěz švédského spotřebitelského testu!
- Solární termické a fotovoltaické panely
- Měření a regulace otopných systémů a rozvodů vody
- Projekty - Montáže - Servis

Navštivte nás na výstavě **Infotherma 2009.**

Výstaviště Černá Louka 19. – 21. ledna 2009, stánek NA2-č.257.

Montáž a servis tepelných čerpadel **Danfoss** provádí :

I.G.B. Holding, a.s., Stodolní 4, 702 00 Moravská Ostrava
Tel.: 596 125 152 Fax: 596 123 281 E-mail: info@igb.cz

zveme vás...

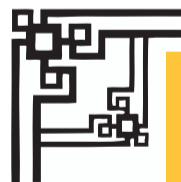
Zazní skladby Vivaldiho, Bacha, Brahmsa i Smetany

Vážení příznivci vážné hudby, jsme potěšeni velkým zájmem o koncerty pořádané v obřadní síni slezskoostavské radnice a jsme rádi, že se nám zdařil záměr přiblížit kvalitní vážnou hudbu široké veřejnosti. Důkazem je prosincový vánoční koncert, který byl beznadějně vyprodán. Věříme, že posluchače přilákali nejen kvalitní muzikanti v čele se sólistou Jiřím Vodičkou, ale i nádherné prostředí a srdečná atmosféra, která na koncertech ve slezskoostavské radnici bývá.

Cyklos komorních koncertů, který za finanční podpory statutárního města Ostravy pořádá městský obvod Slezská Ostrava, bude pokračovat v roce 2009 již desátým ročníkem.

A na co se můžeme těšit? 27. ledna vystoupí sourozenci Alena a Petr Čechovi. Zahrají skladby Antonia Vivaldiho a J. S. Bacha na housle a varhany, ve druhé části programu skladby Johannese Brahmsa a Bedřicha Smetany na housle a klavír.

Vstupenky za 50,- Kč si můžete zakoupit ve Slezské galerii od 13. ledna, a to v úterý - pátek od 10 do 18 hodin, v sobotu a neděli od 10 do 16 hodin. Případné dotazy zodpovíme na tel. 599 410 426 nebo 599 410 093. (lk)

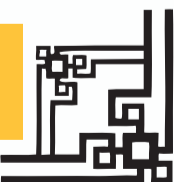
TRADIČNÍ ČÍNSKÁ MASÁŽ

Masérské, rekondiční a regenerační služby
prováděná čínským masérem

DING ZHI QIANG

Vdovská 36, 712 00 Ostrava-MUGLINOV

Objednávky:
602 588 966

Za reklamu na vašem AUTĚ, PLOTĚ, DOMĚ či POZEMKU

získejte až

5000 Kč
měsíčně navíc

Volejte ihned:
555 111 567